

У Савецкай Беларусі ў 1985 годзе колькасць наведванняў тэатраў на 1 000 чалавек насельніцтва (далей — наведвальнасць) складала 330,46 адзінак, а ў Рэспубліцы Беларусь у 2012-м — 200 адзінак. Гэта азначае, што наведвальнасць тэатраў за перыяд 1985 — 2012 гады скарацілася на 39,4%. Аналізуючы дыяграму, можна ўбачыць, што мінімальны паказчык наведвальнасці тэатраў зафіксаваны ў 1996 годзе: 168 чалавек (пік прыпадае на 1985-ы). Такім чынам, вынікі працы тэатраў савецкай Беларусі пераўзыходзяць вынікі працы сучаснікаў.

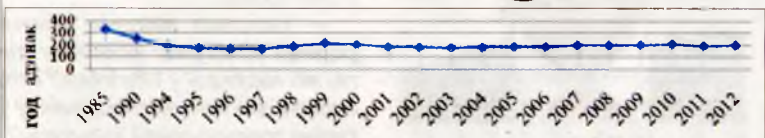
“Хадзіць ці не хадзіць у тэатр?” — вось у чым пытанне. Сёння нярэдка да тэатра ставяцца як да выключна карыснага баўлення часу. А ці думае так беларускі глядач?.. Праводзіць апытанне спажывоў бачыцца немэтазгодным, бо на пытанні, што закранаюць прэстыж або датычацца сацыяльна адабральных паводзінаў, рэспандэнт, як правіла, дае станоўчыя адказы. У сувязі з гэтым, прааналізуем статыстыку, якая адлюстроўвае наведвальнасць тэатраў Рэспублікі Беларусь (попыт на паслугі тэатраў). Як адзначыў даследчык Ігар Субоцін, “наведвальнік — лакмусавая паперка запатрабаванасці”.

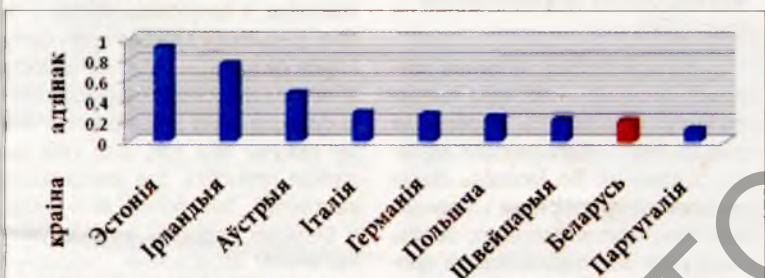
Святлана БУЛОЙЧЫК, выкладчык БДУКІМ

Т Э К С Т

Ці паспрыяе крокавая даступнасць?

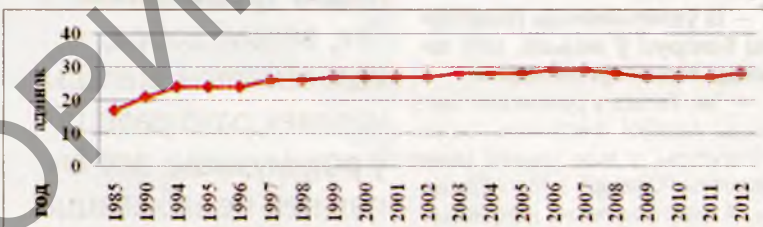

Мал. 1. Колькасць наведванняў тэатраў на 1 000 чалавек насельніцтва (адзінак) за перыяд з 1985-га па 2012 год.

Мал. 2. Наведванне тэатраў у асобных краінах Еўропы на душу насельніцтва (адзінак, 2004).

Загадка эканамічнай тэорыі: попыт падае, а прапанова расце

Мал. 3. Лік тэатраў на канец года (адзінак).

Конрад Адэнаўэр казаў так: “Падзенне і не небяспечна, і не ганьба; заставацца ж ляжаць — і тое, і другое”. У сувязі з вышэйсказаным варта адзначыць, што ў перыяд з 2003-га да 2012 года з’явілася станоўчая дынаміка ў наведвальнасці тэатраў (попыт на іх паслугі павялічваецца), аднак папярэднія спады былі настолькі значнымі, што вынікам працы тэатраў за перыяд 1985 — 2012 гады — скарачэнне наведвальнасці ўстаноў.

У той жа час, параўнаўшы наведвальнасць тэатраў у краінах СНД, адзначым, што ў 2012 годзе Рэспубліка Беларусь з’яўлялася адным з лідараў (200 наведванняў на 1 000 чалавек насельніцтва), саступаючы толькі ўстановам сферы культуры Расійскай Федэрацыі (237), аспярэджаючы такія краіны, як Азербайджан (63), Арменія

(140), Казахстан (143), Кыргызстан (63), Малдова (113), Таджыкістан (46), Узбекістан (95), Украіна (148).

Варта адзначыць, што ў Расійскай Федэрацыі, таксама як і ў Рэспубліцы Беларусь, назіраецца скарачэнне наведвальнасці тэатраў (у параўнанні з 1970 годам гэты паказчык у 2012-м скараціўся на 67%). У той жа час у Беларусі скарачэнне не такое значнае і складае, як адзначана вышэй, 39,4%.

Параўноўваючы лепшыя паказчыкі краін СНД з паказчыкамі еўрапейскага рэгіёна, варта сказаць, што значэнні апошніх значна вышэйшыя, і лідары краін СНД валодаюць сярэднястатыстычнымі, а не выбітнымі паказчыкамі для еўрапейскага рэгіёна. У наведвальнасці ўстаноў культуры Рэспублікі Беларусь ёсць нагода для росту ў параўнанні з краінамі Еўропы.

■ На пытанне “Калі вы не наведваеце тэатр ці наведваеце яго вельмі рэдка, то чаму?” 27% рэспандэнтаў адказала: **“Там, дзе я жыву, тэатра няма”**. Гэта можна інтэрпрэтаваць так: крокавая даступнасць устаноў культуры становіцца адным з ключавых фактараў у прыцягненні глядачоў, а пашырэнне сеткі ўстаноў бачыцца з дадзенага пункта гледжання апраўданым.

камунікацый (Інтэрнэт, тэлебачанне) актыўна выцясняюць жывое мастацтва. Такім чынам, каб паспяхова канкураваць на сучасным рынку, ўстановам культуры неабходна актыўна ўкараняць навацыі — як прадуктовыя, так і маркетынжавыя.

Для спажывоў жа паслуг устаноў сферы культуры (з прычыны скарачэння наведвальнасці), хацелася б прывесці такую цытату Вольгі Малышавай: “Калі вам здаецца, што тэатр сумны і несучасны, значыць, вы яшчэ не знайшлі свой тэатр, свайго рэжысёра, сваю форму падачы”.

Для вытворцаў паслуг устаноў сферы культуры (з прычыны значнага пашырэння сеткі) варта адзначыць, што рост на аснове інавацый бачыцца найбольш прыярытэтным для пашырэння аўдыторыі глядачоў.

ф о т а ф а к т

IFMS — ужо ў сераду

Сцэны са спектаклю груп “Gandini Juggling” (Вялікабрытанія) і “Koreish Dance Company” (ІІІА).

XVII Міжнародны фестываль сучаснай харэаграфіі (IFMS) адбудзецца з 19 па 23 лістапада ў Віцебску. На адкрыццё запланаваны ўдзел калектываў з Украіны, Расіі, Вялікабрытаніі, Іспаніі, сярод якіх — лаўрэаты форуму мінулых гадоў. Усе канцэрты фэсту пройдуць у Канцэртнай зале “Віцебск”.